

Udskriftsdato: tirsdag den 21. juli 2026

LBK nr 1807 af 03/09/2021 (Gældende)

Bekendtgørelse af lov om skifte af dødsboer

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2018-410-0021

Senere ændringer til forskriften

LOV nr 697 af 24/05/2022 § 3 - LOV nr 679 af 03/06/2023 § 44 - LOV nr 1553 af 12/12/2023 § 4 -

LOV nr 1464 af 10/12/2024 § 2 - LOV nr 1765 af 29/12/2025 § 7

Bekendtgørelse af lov om skifte af dødsboer

Herved bekendtgøres lov om skifte af dødsboer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1335 af 26. november 2015, med de ændringer, der følger af § 6 i lov nr. 550 af 30. maj 2017, § 8 i lov nr. 683 af 8. juni 2017 og § 3 i lov nr. 1169 af 8. juni 2021.

Den ændring, der følger af § 3 i lov nr. 447 af 9. juni 2004, er ikke indarbejdet i denne lovbekendtgørelse, da ændringen efterfølgende er ophævet, jf. § 6 i lov nr. 1169 af 8. juni 2021.

Kapitel 1

Lovens anvendelsesområde

§ 1. Denne lov gælder for skifte af dødsboer og for skifte af en længstlevende ægtefælles del af fællesboet, herunder skifte af uskiftet bo, mens den længstlevende ægtefælle er i live.

Kapitel 2

Kompetenceregler

§ 2. Et dødsbo behandles i den retskreds, hvor afdøde havde hjemting, jf. retsplejelovens §§ 235 og 236. Skifte af uskiftet bo, mens en længstlevende ægtefælle er i live, sker ved den længstlevendes hjemting.

Stk. 2. Havde afdøde ikke hjemting her i landet, kan boet eller en del af dette behandles ved en dansk skifteret, hvis

- 1) afdøde havde dansk indfødsret eller anden særlig tilknytning til Danmark og efterlader sig aktiver, der ikke inddrages under en bobehandling i udlandet, eller
- 2) afdøde efterlader sig aktiver i Danmark, der ikke inddrages under en bobehandling i udlandet.

Stk. 3. Anmodning om behandling efter stk. 2 indgives til skifteretten på det sted, hvor boets faste ejendom er beliggende eller boets aktiver befinder sig. Hvis boet ikke har fast ejendom eller aktiver i Danmark, indgives anmodningen til skifteretten i den retskreds, hvor arvingerne har bopæl. I øvrige tilfælde indgives anmodningen til Københavns Byret.

Stk. 4. Anmodning efter stk. 3 skal vedlægges en samtykkeerklæring fra samtlige afdødes arvinger, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, der gør, at samtykke ikke kan indhentes.

Stk. 5. Skifteretten i den retskreds, hvor boet skal behandles, kan ved kendelse henvise boet til behandling i en anden retskreds, såfremt det findes væsentlig mere hensigtsmæssigt, at behandlingen foregår der.

§ 3. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter afgørelser af udenlandske domstole og myndigheder vedrørende dødsboskifte skal have bindende virkning og kunne fuldbyrdes her i riget, såfremt de har sådanne virkninger i den stat, hvor afgørelsen er truffet, og anerkendelsen og fuldbyrdelsen ikke ville være åbenbart uforenelig med dansk retsorden.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser om, under hvilke betingelser en fremmed stats lovgivning kommer til anvendelse ved bestemmelsen af retsvirkningerne af en indledt dødsbobehandling, for så vidt anvendelsen ikke ville være åbenbart uforenelig med dansk retsorden.

Kapitel 3

Anmeldelse af dødsfald til skifteretten

§ 4. Begravelsesmyndigheden eller anden dansk myndighed, der modtager anmeldelse om et dødsfald, skal snarest muligt videreanmelde dette til skifteretten i den retskreds, hvor afdøde havde hjemting.

Stk. 2. Skifteretten optager straks anmeldelsen i skiftesaglisten.

Kapitel 4

Kendelse om dødsfald

§ 5. Kan det anses for sikkert, at en person er afgået ved døden, uden at dødsattest kan udstedes, afsiger skifteretten efter anmodning fra enhver, der har retlig interesse deri, kendelse om, at den pågældende skal anses for død.

Stk. 2. I kendelsen angives det sandsynlige tidspunkt for dødens indtræden. Kan et sådant tidspunkt ikke fastsættes, angives det tidligste tidspunkt, hvor personen efter det oplyste var død.

§ 6. Er der afsagt dødsfaldskendelse efter § 5, og viser det sig, at den omhandlede person alligevel er i live, finder lov om borteblevne kapitel 4 og 6 anvendelse.

Kapitel 5

Indkaldelse til møde i skifteretten

§ 7. Skifteretten indkalder snarest muligt efter modtagelsen af anmeldelsen af dødsfaldet den eller dem, der efter det oplyste er den afdødes nærmeste pårørende, til et møde, hvor der tages stilling til boets behandlingsmåde. Afholdelse af møde kan efter skifterettens bestemmelse undlades.

Stk. 2. Skifteretten indhenter de nødvendige oplysninger om arvinger fra Det Centrale Personregister (CPR) og om afdødes testamentariske dispositioner fra Centralregisteret for Testamenter eller på anden måde. Var afdøde gift ved dødsfaldet, indhenter skifteretten endvidere oplysninger om ægtepagt fra Tinglysningsretten. Indhentelse af oplysninger kan undlades, hvis det på forhånd er klart, at oplysninger om arvinger og legatarer er uden betydning for boets behandling.

Stk. 3. Skifteretten vejleder de pårørende og bistår med udfærdigelse af anmodninger og opgørelser, der skal indgives i forbindelse med bobehandlingen, jf. § 91.

Stk. 4. De pårørende har pligt til at give de oplysninger om arveforholdene, som de er bekendt med.

Stk. 5. Skifteretten kan bestemme, at der bortset fra indhentelse og afgivelse af oplysninger efter stk. 2 og 4 ikke skal foretages yderligere eftersøgning af arvinger, hvis omkostningerne herved ikke vil stå i rimeligt forhold til boets midler.

Stk. 6. Kan afgørelse om boets behandlingsmåde ikke træffes i forbindelse med det i stk. 1 nævnte møde, udsætter skifteretten behandlingen af sagen. Skifteretten kan fastsætte en frist for boets berigtigelse.

Stk. 7. Justitsministeren kan fastsætte regler for skifteretten og bobestyreren om indhentelse af oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR), Tinglysningsretten og Centralregisteret for Testamenter.

Kapitel 6

Sikring af boets aktiver

§ 8. Indtil beslutning om boets behandlingsmåde er truffet, påhviler det enhver, der er i besiddelse af den afdødes aktiver, at opbevare disse på betryggende måde. Kan opbevaringen ikke ske uden væsentlige ulemper eller omkostninger, fritager skifteretten den pågældende for pligten.

Stk. 2. Enhver, som har kendskab til, at den afdødes aktiver ikke opbevares på betryggende måde, har pligt til straks at give skifteretten meddelelse derom.

Stk. 3. Hvor forholdene gør det nødvendigt, kan skifteretten beslutte, at et bos aktiver helt eller delvis skal registreres eller tages i forvaring. Befinder aktiverne sig i en anden retskreds, kan skifteretten enten selv foretage sådanne forretninger eller begære bistand dertil af vedkommende skifteret. Skifteretten kan udpege en midlertidig bobestyrer til at foretage de nødvendige skridt, jf. § 12.

Kapitel 7

Søgsmål og retsforfølgning

§ 9. Fra dødsfaldet, og indtil bestemmelse om boets behandlingsmåde er truffet, kan søgsmål ikke anlægges mod boet. Fordringer og andre krav mod boet kan anmeldes til skifteretten.

§ 10. Fra dødsfaldet, og indtil bestemmelse om boets behandlingsmåde er truffet, kan udlæg eller arrest ikke foretages i boets aktiver. Tvangsauktion kan alene afholdes efter anmodning fra boet eller med dettes samtykke.

Stk. 2. Har nogen erhvervet ret over boets aktiver på en tvangsauktion, der er afholdt i strid med bestemmelsen i stk. 1, ophæves tvangsauktionen om fornødent ved en af fogedretten afsagt kendelse, såfremt dødsfaldet forinden var bekendtgjort i Statstidende eller der ved auktionens afholdelse var sket tinglysning på ejendommens blad eller anden tilsvarende registrering af dødsfaldet eller bobehandlingen eller erhververen vidste eller burde vide besked om dødsfaldet.

Stk. 3. Den, som har tilbageholdsret i boets ejendele, indtil et bestemt beløb er betalt, kan uanset dødsfaldet foretage udlæg i de tilbageholdte ejendele og søge fyldestgørelse deri. Udlæg kan dog kun foretages, hvis fordringen er fastslået ved dom eller på anden for boet bindende måde og boet trods opfordring fremsat mindst to uger inden udlæggets foretagelse ikke har betalt beløbet.

Stk. 4. Arrest foretaget inden dødsfaldet taber sin virkning.

Stk. 5. Brugeligt pant kan ikke stiftes fra dødsfaldet, og indtil bestemmelse om boets behandlingsmåde er truffet. En brugspanteret stiftet før dødsfaldet kan af boet bringes til ophør uden varsel.

Stk. 6. Adgang til fyldestgørelse af krav, der er sikret ved håndpant eller anden tilsvarende sikkerhedsret, berøres ikke af pantsætters dødsfald. Betalingsopfordring og andre meddelelser rettes til boet. Boet er berettiget til at lade pantet vurdere.

Kapitel 8

Autorisation og virksomhed som bobestyrer

§ 11. Justitsministeren autoriserer for hver retskreds et passende antal advokater til som bobestyrere at forestå behandlingen af dødsboer.

Stk. 2. En bobestyrer, der er indsat ved testamente, eller som udpeges af skifteretten, og som ikke er autoriseret efter stk. 1, kan ikke virke som bobestyrer, såfremt den pågældende

- 1) er umyndig, under værgemål efter værgemålslovens § 5 eller under samværgemål efter værgemålslovens § 7,
- 2) er under rekonstruktionsbehandling eller konkurs eller
- 3) er dømt for et strafbart forhold, som på tidspunktet for boets behandling begrunder en nærliggende fare for misbrug af hvervet eller gør den pågældende uværdig til den agtelse og tillid, der må kræves til udøvelse af virksomhed som bobestyrer.

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler for bobestyreres autorisation, herunder om tidsbegrænsning af autorisationer, om deres virksomhed, salær, sikkerhedsstillelse, ansvarsforsikring og forvaltning af dødsboets midler og om tilsyn med beholdninger og værdipapirer.

Stk. 4. I regler, der udstedes af justitsministeren i medfør af stk. 3, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

Kapitel 9

Midlertidige foranstaltninger

§ 12. Skifteretten udpeger om nødvendigt en autoriseret bobestyrer til som midlertidig bobestyrer at varetage boets anliggender eller udføre nærmere angivne opgaver. Taler særlige grunde derfor, kan skifteretten udpege en midlertidig bobestyrer, der ikke er autoriseret.

Stk. 2. Den midlertidige bobestyrer må alene træffe beslutninger, der ikke tåler udsættelse. Bobestyreren skal så vidt muligt afholde sig fra at foretage skridt, der vil kunne foregribe den senere bobehandling.

Stk. 3. Skifteretten udsteder straks skifteretsattest om, at boet er udleveret til behandling ved den midlertidige bobestyrer. Skifteretten kan træffe bestemmelse om sikkerhedsstillelse, jf. § 39.

Stk. 4. Omkostninger, der ikke kan dækkes af boets midler, betales af statskassen.

Kapitel 10

Legatarer

§ 13. Som legatar anses den, der skal arve en bestemt angivet pengesum eller bestemt angivne formuegenstande. En tvangsarving, der skal have sin tvangsarv udbetalt kontant, jf. arvelovens § 50, stk. 2, 1. pkt., anses som arving.

Stk. 2. Arveladeren kan dog ved testamente bestemme, om den, der alene skal modtage friarv, skal have stilling som arving eller legatar.

Stk. 3. Hvor særlige grunde taler derfor, kan skifteretten bestemme, at en legatar skal have stilling som arving. Skifteretten kan endvidere bestemme, at en arving skal have stilling som legatar, såfremt den pågældende samtykker deri eller alene skal arve en ubetydelig del af boet. Den pågældende mister ikke derved sin ret til at forlange overtagelse efter vurdering.

§ 14. Legater skal opfyldes, når fristen for anmeldelse af krav, jf. § 81, stk. 3, nr. 2, er udløbet og boet utvivlsomt er solvent og har tilstrækkelige likvide midler. Legater skal dog senest opfyldes, samtidig med at boets øvrige aktiver deles mellem arvingerne.

Kapitel 11

Skifteværger

§ 15. Skifteretten beskikker en skifteværge for en arving, såfremt

- 1) det ikke vides, om arvingen er i live,
- 2) arvingens opholdssted er ukendt,
- 3) arvingen er et ufødt barn,
- 4) arvingen på grund af legemlig sygdom eller psykisk svækkelse er ude af stand til at varetage sine interesser under boets behandling,
- 5) arvingen på grund af uerfarenhed, svækket helbred eller anden lignende tilstand eller fravær har behov for bistand under boets behandling og selv ønsker en skifteværge,
- 6) arvingens værge har interesser under boets behandling, der kan komme i strid med arvingens,
- 7) arvingens værge midlertidigt er forhindret i at varetage arvingens interesser under boets behandling,
- 8) arvingen midlertidigt er uden fast værge eller
- 9) arvingen er en fond, en forening eller et selskab m.v. under stiftelse.

Stk. 2. Skifteretten kan beskikke en skifteværge for en arving, såfremt denne har forholdt sig passiv over for henvendelser om boets behandling.

Stk. 3. Forinden skifteværge beskikkes, skal der så vidt muligt indhentes en udtalelse fra arvingen, fra den institution, arvingen eventuelt har bopæl på, eller om nødvendigt indhentes en lægeerklæring.

Stk. 4. Beskikkelse af skifteværge sker ved den skifteret, hvorunder boet henhører.

Stk. 5. Skifteretten sørger for, at der så vidt muligt gives arvingen underretning om beskikkelsen.

Stk. 6. Skifteretten kan undlade at beskikke skifteværge for en arving, der ikke har udsigt til at modtage arv.

§ 16. Skifteværgen varetager, i det omfang arvingen eller dennes værge selv er forhindret deri, arvingens interesser under boets behandling.

Stk. 2. I de i § 15, stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte tilfælde skal skifteværgeren i privatskiftede boer lade arvingen eftersøge, således at det så vidt muligt inden boets afslutning kan fast-slås, om arvingen er i live, eller hvor arvingen opholder sig. Skifteretten kan yde bistand dermed.

Stk. 3. Skifteværgeren kan få nødvendige udlæg dækket og, i den udstrækning det er rimeligt, et vederlag for sit arbejde. Beløbene, der fastsættes af skifteretten, betales af den arving, der er under skifteværgermål, eller, hvis denne ikke har midler, af statskassen.

Stk. 4. Reglerne i værgemålslovens §§ 12, 24, 26, 27 og 31 finder tilsvarende anvendelse. Bestemmelserne i §§ 28, 29 og 30 finder anvendelse med de ændringer, der følger af forholdets natur.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om udlæg og vederlag som nævnt i stk. 3.

§ 17. Skifteretten kan beskikke en skifteværger for en legatar, såfremt forholdene gør dette påkrævet.

Kapitel 12

Boudlæg uden skiftebehandling

§ 18. Overstiger værdien af boets aktiver efter fradrag af rimelige udgifter til begravelsen, sikring af boets aktiver, midlertidige foranstaltninger, vurdering af aktiver og retsafgifter og af gæld, som er sikret ved pant eller på anden tilsvarende måde, ikke 25.000 kr., udlægges boets aktiver uden skiftebehandling efter reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Under ganske særlige omstændigheder kan boudlæg finde sted, selv om værdigrænsen i stk. 1 overskrides.

Stk. 3. Skifteretten kan bestemme, at boet i stedet skal behandles efter lovens øvrige regler, såfremt der er tvivl om, hvorvidt betingelserne i stk. 1 er opfyldt, eller såfremt værdien af boets aktiver er betydelig.

§ 19. Boudlæg sker til den eller dem, som efter skifterettens skøn er den afdødes nærmeste efterladte, eller eventuelt til en institution, afdøde havde tilknytning til, til den, der har betalt eller erklærer at ville betale begravelsen, til en kommune eller til statskassen.

Stk. 2. Udlægsmodtageren hæfter ikke for den afdødes gæld, men bliver ved udlægget forpligtet til af boets midler at dække udgifterne ved begravelsen og boets behandling. Skifteretten kan betinge udlæg af et overskud af, at udlægsmodtageren ryddeliggør afdødes bolig.

§ 20. Genoptages boet, indgår det tidligere udlagte ikke i boet. Under særlige omstændigheder kan skifteretten dog bestemme, at det tidligere udlagte skal indgå i boet, jf. § 104. Reglerne i §§ 18 og 19 finder tilsvarende anvendelse.

§ 21. Den i § 18 nævnte beløbsgrænse reguleres hvert år pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt eller fratrullet tilpasningsprocenten for det pågældende finansår, jf. loven om en satsreguleringsprocent. Det regulerede beløb afrundes opad til det nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 1.000. Reguleringen sker på grundlag af den på reguleringstidspunktet gældende beløbsgrænse før afrunding.

Stk. 2. Justitsministeren bekendtgør hvert år, hvilke reguleringer der skal finde sted.

Kapitel 13

Udlæg til en længstlevende ægtefælle

§ 22. Udlæg af et bo til en længstlevende ægtefælle kan finde sted, såfremt ægtefællen, dennes værger eller skifteværger fremsætter anmodning derom og

- 1) der ifølge § 11, stk. 1-3, i arveloven samt kapitel 11 i lov om ægtefællers økonomiske forhold intet bliver at udlodde til andre arvinger og
- 2) ægtefællen påtager sig ansvaret for den afdødes gældsforpligtelser.

Stk. 2. Skifteretten kan bestemme, at et bo i stedet skal behandles efter lovens øvrige regler, såfremt værdien af boets aktiver er betydelig og afgørende hensyn til boets kreditorer taler derfor.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 26, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Ægtefællen skal senest i forbindelse med boets udlevering indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20. Skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende sendes gennem skifteretten.

§ 23. Må det antages, at den afdødes bo var insolvent, kan den længstlevende ægtefælle eller en kreditor anmode skifteretten om, at boet tages under behandling ved bobestyrer. Imødekommes anmodningen, jf. § 69, og opfylder ægtefællen sine forpligtelser efter § 104, hæfter ægtefællen uanset § 22, stk. 1, nr. 2, ikke for den afdødes forpligtelser.

Kapitel 14

Uskiftet bo

§ 24. Et bo udleveres efter anmodning til uskiftet bo efter reglerne i arvelovens kapitel 4.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 26, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Reglerne i denne lov finder i øvrigt med de fornødne ændringer anvendelse ved behandling af sager om udlevering til uskiftet bo.

Stk. 4. Ægtefællen skal senest i forbindelse med boets udlevering indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20. Skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende sendes gennem skifteretten.

Kapitel 15

Privat skifte

§ 25. Et bo udleveres til privat skifte, såfremt

- 1) alle arvinger anmoder derom,
- 2) boets aktiver samt en eventuel sikkerhedsstillelse må antages at være tilstrækkelige til at dække boets gæld og der ikke er konkret risiko for, at boet under behandlingen bliver insolvent,
- 3) mindst en af boets arvinger kan optræde under skiftet uden at være repræsenteret ved værge eller skifteværge og er i stand til at opfylde sine forpligtelser, efterhånden som de forfalder,
- 4) afdøde ikke ved testamente har udelukket privat skifte, jf. § 36, nr. 4, og
- 5) afgørende hensyn, herunder arvingernes manglende betalingsevne, ikke taler imod privat skifte.

Stk. 2. Anmodning om privat skifte fremsættes af arvingen, dennes værge eller skifteværge. Er arvingen under konkurs, skal anmodningen tiltrædes af konkursboet, jf. konkurslovens § 35.

Stk. 3. Skifteretten skal i forbindelse med boets udlevering give skriftlig meddelelse til legatarer om deres ret.

Stk. 4. Arvingerne skal senest i forbindelse med boets udlevering til privat skifte indkalde boets kreditorer efter reglerne om proklama i kapitel 20. Skifteretten kan betinge udleveringen af, at anmeldelsen til Statstidende indsendes gennem skifteretten.

Stk. 5. Arvingerne skal senest 6 måneder efter dødsdagen, dog senest 2 måneder efter boets udlevering, indgive en opgørelse over boets aktiver og passiver pr. dødsdagen. Opgørelsen skal være underskrevet af samtlige arvinger. Justitsministeren kan efter forhandling med skatteministeren fastsætte nærmere regler om opgørelsen. En kreditor eller legatar, som har retlig interesse deri, kan forlange at blive gjort bekendt med opgørelsen.

Stk. 6. Arvingerne skal angive en person, til hvem henvendelser vedrørende boet kan finde sted.

§ 26. Efter boets udlevering råder arvingerne i forening over boets aktiver og træffer bestemmelse i boets anliggender.

Stk. 2. Enhver, der har krav mod boet, kan fra udleveringen sagsøge dette og søge fyldestgørelse i boets aktiver, hvis disse ikke er delt mellem arvingerne.

Stk. 3. Arrest, som i medfør af § 10, stk. 4, har tabt sin virkning, træder atter i kraft ved udleveringen, som om arresten ikke var blevet afbrudt.

Stk. 4. Enhver arving kan forlange, at boets aktiver bortset fra sædvanligt indbo og personlige effekter ikke må deles, før boets gæld er betalt eller behørigt sikret.

§ 27. Såfremt arvingerne helt eller delvis har delt boets aktiver bortset fra deling af sædvanligt indbo og personlige effekter eller anvendt samtlige boets midler til dækning af gæld uden at opfylde eller sikre opfyldelsen af forpligtelser, der kan kræves dækket i boet, hæfter de personligt og solidarisk for gælden.

Stk. 2. Arvinger, der ved boets udlevering er repræsenteret ved værge eller skifteværge, eller som var under konkurs, hæfter dog alene med værdien af det, de eller konkursboet har modtaget, og i det forhold, i hvilket arvingerne er berettigede til at modtage bos- og arvelod. Begrænsningerne finder tilsvarende anvendelse på regreskrav fra medarvinger.

§ 28. Reglerne i § 27 finder tilsvarende anvendelse, såfremt arvingerne har delt boet mellem sig uden at dække legatarers krav.

§ 29. Viser det sig, at boet er insolvent, hæfter en arving uanset reglerne i § 27 ikke for den afdødes forpligtelser, såfremt boet i medfør af § 30 overgår til behandling ved bobestyrer og arvingen opfylder sine forpligtelser efter § 104. Hver arving hæfter dog med den begrænsning, der følger af § 27, stk. 2, for det samlede krav, boet har mod arvingerne efter § 104.

§ 30. Skifteretten træffer bestemmelse om, at et bo under privat skifte skal overgå til behandling ved bobestyrer, såfremt

- 1) en af boets arvinger anmoder derom,
- 2) en kreditor eller legatar anmoder derom og der er nærliggende risiko for, at en fortsættelse af den private skiftebehandling vil udsætte vedkommende for tab,
- 3) fristen for indlevering af åbningsstatus eller boopgørelse ikke overholdes eller
- 4) boet i øvrigt ikke behandles forsvarligt.

Stk. 2. Reglerne i § 65 finder tilsvarende anvendelse.

§ 31. Arvingerne udarbejder en boopgørelse over boets aktiver, passiver, indtægter og udgifter med angivelse af fordelingen mellem legatarer og arvinger. Den seneste skæringsdag, der kan anvendes i opgørelsen, er 1-års-dagen for dødsfaldet. I henvisningsboer, jf. § 2, er den senest anvendelige skæringsdag dog 1-års-dagen for henvisningen.

Stk. 2. Skifteretten kan tillade, at endelig opgørelse vedrørende en endnu ikke oppebåret indtægt, et betinget eller omtvistet krav eller andre nærmere afgrænsede dele af boet henskydes til tiden efter boets slutning. Tilladelse kan, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, kun gives, hvis den del af boet, som henskydes, udgør en mindre væsentlig del af boet. Tillægsopgørelse, for hvis indlevering skifteretten kan fastsætte en frist, skal indleveres snarest muligt efter hindringens bortfald.

§ 32. Boopgørelsen indsendes senest 15 måneder efter dødsdagen til skifteretten, som videresender kopi af opgørelsen til told- og skatteforvaltningen. I henvisningsboer, jf. § 2, indsendes boopgørelsen dog senest 15 måneder fra henvisningsdagen. Opgørelsen skal være underskrevet af samtlige arvinger.

Forenklet privat skifte

§ 33. Er betingelserne for privat skifte opfyldt, kan boet efter anmodning udleveres til forenklet privat skifte, såfremt

- 1) der ikke i boet skal svares bo- eller tillægsboafgift,
- 2) der ikke er arvinger eller legatarer, som er repræsenteret ved værge eller skifteværge,
- 3) boet ikke er skattepligtigt,
- 4) afdøde ikke ved dødsfaldet drev eller inden for det indkomstår, hvor dødsfaldet fandt sted, har drevet selvstændig virksomhed og
- 5) der ikke i boet findes aktiver, der er skattemæssigt af- eller nedskrivningsberettigede.

Stk. 2. Reglerne i § 25, stk. 2-4 og 6, §§ 26, 27 og 29, § 30, stk. 1, nr. 1, 2 og 4, og § 65 finder anvendelse.

Stk. 3. Arvingerne skal i forbindelse med boets udlevering indgive en opgørelse over boets aktiver og passiver til skifteretten. Opgørelsen skal være underskrevet af samtlige arvinger. Justitsministeren kan efter forhandling med skatteministeren fastsætte nærmere regler om opgørelsen. En kreditor eller legatar, som har retlig interesse deri, kan forlange at blive gjort bekendt med opgørelsen.

§ 34. Var afdøde gift, og er den længstlevende ægtefælle eneste arving i boet, kan boet ud over de i § 33 nævnte tilfælde efter anmodning udleveres ægtefællen til forenklet privat skifte, såfremt

- 1) betingelserne for privat skifte er opfyldt,
- 2) der ikke i boet er legatarer, som er repræsenteret ved værge eller skifteværge, eller som skal svare bo- eller tillægsboafgift,
- 3) afdøde og den længstlevende ægtefælle ikke var separeret og
- 4) den længstlevende ægtefælle indtræder i afdødes skattemæssige stilling.

Stk. 2. Reglerne i § 25, stk. 3-6, § 26, stk. 2 og 3, § 27, stk. 1, § 29, § 30, stk. 1, nr. 1, 2 og 4, og § 65 finder anvendelse.

§ 35. I boer, der udleveres til forenklet privat skifte, skal boopgørelse ikke indsendes.

Stk. 2. Bestemmelser i denne lov, hvis anvendelighed forudsætter, at boet ikke er afsluttet, kan anvendes indtil 15 måneder fra dødsdagen.

Stk. 3. I boer, der udleveres til forenklet privat skifte, anses dødsdagen for skæringsdag.

Kapitel 16

Behandling ved bobestyrer

§ 36. Skifteretten udleverer et bo til behandling ved bobestyrer, såfremt

- 1) en arving anmoder derom,
- 2) boet må antages at være insolvent,
- 3) alle arvinger enten er repræsenteret ved værge eller skifteværge eller er under konkurs eller er ude af stand til at opfylde deres forpligtelser, efterhånden som de forfalder,
- 4) afdøde har bestemt dette i testamente, jf. § 38,
- 5) der ikke findes arvinger i boet eller det er usikkert, hvem der er arvinger,
- 6) der i medfør af §§ 23, 30, 76, stk. 3, eller arvelovens § 25, stk. 2, træffes bestemmelse derom eller
- 7) der ikke inden rimelig tid har kunnet træffes bestemmelse om, at boet skal behandles på anden måde.

Udpegning af bobestyrer

§ 37. Har afdøde ikke ved testamente truffet bestemmelse om, hvem der som bobestyrer skal behandle boet, udleverer skifteretten boet til behandling ved en autoriseret bobestyrer, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Ønsker den længstlevende ægtefælle, at en bestemt autoriseret bobestyrer behandler ægtefællernes fællesbo og tidligere skilsmisssesæreje, udpeger skifteretten i almindelighed denne. I andre tilfælde udpeger skifteretten i almindelighed den autoriserede bobestyrer, som arvingerne ønsker.

Stk. 3. Ønsker den længstlevende ægtefælle og de øvrige arvinger en bestemt bobestyrer, der ikke er autoriseret, kan skifteretten udpege den pågældende, hvis særlige grunde taler derfor.

Stk. 4. Under særlige omstændigheder kan skifteretten bestemme, at boet skal behandles af flere bobestyrere, hvoraf mindst en skal være autoriseret.

Stk. 5. Ønsker arvingerne under boets behandling en anden bobestyrer, kan skifteretten efter reglerne i stk. 1-4 udpege en ny bobestyrer, såfremt væsentlige hensyn taler derfor.

Stk. 6. Bliver en udpeget bobestyrer forhindret, eller opfylder denne ikke længere betingelserne for at behandle boet, udpeger skifteretten efter reglerne i stk. 1-4 en ny bobestyrer.

§ 38. Har afdøde ved testamente truffet bestemmelse om, at boet skal behandles ved en bestemt bobestyrer, udleverer skifteretten boet til behandling ved denne, medmindre

- 1) den indsatte bobestyrer ikke opfylder de almindelige betingelser for at kunne virke som bobestyrer,
- 2) det må anses for uforsvarligt, at boet behandles af den indsatte bobestyrer,
- 3) den indsatte bobestyrer er forhindret i eller ikke ønsker at påtage sig hvervet,
- 4) arvingerne er enige om, at boet skal behandles privat, og der efter boets karakter ikke er rimelig grund til at opretholde afdødes bestemmelse og der heller ikke længere er grundlag for at tillægge afdødes ønsker væsentlig betydning,
- 5) arvingerne straks eller senere ønsker boet behandlet ved en anden bobestyrer, der er autoriseret, eller, hvis særlige grunde taler derfor, en bobestyrer, der ikke er autoriseret, og afgørende grunde taler imod at lade boet behandle ved den indsatte bobestyrer eller
- 6) den længstlevende ægtefælle bestemmer, at ægtefællernes fællesbo og tidligere skilsmisssæreje skal behandles af en anden autoriseret bobestyrer eller, hvis særlige grunde taler derfor og de øvrige arvinger er enige heri, en bobestyrer, der ikke er autoriseret.

Stk. 2. Inden skifteretten træffer bestemmelse om at tilsidesætte en bobestyrerindsættelse efter stk. 1, nr. 1-5, skal der så vidt muligt gives den indsatte bobestyrer lejlighed til at udtale sig.

Stk. 3. Findes det overvejende betænkeligt, at boet behandles ved en indsat bobestyrer, kan skifteretten bestemme, at boet behandles af den indsatte bobestyrer i forening med en autoriseret bobestyrer.

Stk. 4. Bliver en indsat bobestyrer forhindret, eller opfylder vedkommende ikke betingelserne for at behandle boet, træffer skifteretten efter reglerne i § 37 bestemmelse om, hvem der som bobestyrer skal behandle boet.

§ 39. Bobestyreren skal inden boets udlevering ved tegning af sædvanlig kautionsforsikring eller på anden lignende måde sikre boet mod tab. Udgiften til kautionsforsikring afholdes som boudgift.

Stk. 2. Har bobestyreren ikke i forvejen en ansvarsforsikring, der må anses for tilstrækkelig til at dække tab på grund af fejl og forsømmelser ved bobehandlingen, skal bobestyreren for at kunne få tegningsret i boet inden dettes udlevering tegne en sådan forsikring, hvis størrelse godkendes af skifteretten. Skifteretten kan bestemme, at udgiften til en særskilt ansvarsforsikring skal afholdes som boudgift.

Stk. 3. Skifteretten kan til enhver tid stille krav om ændring af forsikringsdækningen efter stk. 1 og 2.

§ 40. Tages boet under insolvensbehandling, bestemmer skifteretten, hvem der som bobestyrer skal behandle boet, jf. dog § 70 a.

§ 41. (Ophævet)

Boets udlevering

§ 42. Skifteretten udsteder straks skifteretsattest om, at boet er udleveret til den eller de pågældende bobestyrere. Begrænsninger i en bobestyrers tegningsret skal fremgå af attesten. Skifteretsattesten skal indeholde oplysning om afdødes personnummer.

Stk. 2. Skifteretten udleverer samtidig oplysninger om afdøde fra Det Centrale Personregister (CPR) og oplysninger om den længstlevende ægtefælles skatteforhold til bobestyrer.

§ 43. Må boet efter de foreliggende oplysninger klart antages at være insolvent, anmoder bobestyreren straks skifteretten om at fastslå dette, jf. § 69, stk. 1.

§ 44. Efter boets udlevering tager bobestyreren straks i fornødent omfang boets aktiver i forvaring eller sikrer disse mod uberettigede dispositioner, herunder ved tinglysning af meddelelsen om bobestyrerbehandlingen på boets faste ejendomme m.v., jf. herved tinglysningslovens § 13, stk. 1.

Stk. 2. Boets aktiver registreres og værdiansættes af bobestyreren eller om fornødent ved sagkyndig vurdering, som kan indhentes af bobestyreren eller efter reglerne i kapitel 26.

§ 45. Bobestyreren skal give arvingerne skriftlig meddelelse om væsentlige forhandlinger og beslutninger i boet. Andre, der har en retlig interesse deri, kan forlange at blive gjort bekendt med de oplysninger, der er indeholdt i meddelelsen.

§ 46. Bobestyreren indkalder, hvis dette ikke allerede er sket, straks afdødes kreditorer efter reglerne i kapitel 20.

Stk. 2. Anmeldte fordringer og andre krav registreres på betryggende måde.

§ 47. Bobestyreren giver snarest muligt arvingerne og legatarerne meddelelse om boets udlevering og om deres ret til at arve.

Stk. 2. Bobestyreren skal på det første møde, og når der i øvrigt er anledning dertil, skriftligt oplyse arvingerne om, hvordan salæret beregnes, og om muligt den forventede størrelse heraf. Bobestyreren skal endvidere oplyse om, hvilke øvrige omkostninger der må forventes.

§ 48. Vides det ikke, om en arving eller legatar er i live, eller er vedkommendes opholdssted ukendt, eller er det uklart, hvem der er arvinger, søger bobestyreren de nødvendige oplysninger derom tilvejebragt.

Stk. 2. Eftersøgning af arvinger og legatarer kan undlades, såfremt det må antages, at der ikke bliver arv eller legat at udlodde.

Stk. 3. § 7, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Bobestyreren har i samme omfang som skifteretten adgang til at få oplysninger og bistand fra offentlige myndigheder.

Tegningsret

§ 49. Bobestyreren tegner boet og repræsenterer dette i retssager. I boer med flere bobestyrere tegner disse hver især boet, medmindre skifteretten bestemmer andet, jf. § 42.

Stk. 2. Indtil tilkendegivelse om boets solvens efter § 52, stk. 1, foreligger, skal bobestyreren så vidt muligt afholde sig fra at foretage dispositioner, der vil kunne foregribe den senere bobehandling.

§ 50. En autoriseret bobestyrer kan, hvor særlige forhold taler herfor, antage forretningskyndig medhjælp og revisorbistand til for boets regning at udføre nærmere fastsatte opgaver.

Stk. 2. En bobestyrer, der ikke er autoriseret, kan, hvor særlige forhold taler herfor, med skifterettens samtykke antage forretningskyndig medhjælp og revisorbistand til for boets regning at udføre nærmere fastsatte opgaver. Skifterettens samtykke er dog ikke nødvendigt for at antage revisorbistand, såfremt afdøde var bogføringspligtig eller regnskabspligtig og selv gjorde brug af revisorbistand.

Søgsmål og retsforfølgning

§ 51. Bestemmelserne i §§ 9 og 10 om søgsmål og retsforfølgning finder tilsvarende anvendelse på boer, der behandles ved bobestyrer. Anmeldelse af fordringer og andre krav mod boet skal dog ske til bobestyreren.

Åbningsstatus

§ 52. Efter proklamafristens udløb udarbejder bobestyreren snarest en åbningsstatus, der indeholder en fortegnelse over samtlige boets aktiver og passiver med værdiangivelser pr. dødsdagen, boets forventede indtægter og øvrige udgifter samt bobestyrerens tilkendegivelse om, hvorvidt boet må antages at være solvent.

Stk. 2. Åbningsstatus tilsendes straks boets arvinger, skifteretten og told- og skatteforvaltningen. En kreditor eller legatar, som har retlig interesse deri, kan forlange at blive gjort bekendt med åbningsstatus.

Stk. 3. Må boet antages at være insolvent, indstiller bobestyreren straks til skifteretten, at der træffes afgørelse om insolvensbehandling, jf. § 69.

Stk. 4. Viser boet sig senere at være insolvent, indstiller bobestyreren straks til skifteretten, at der træffes afgørelse om insolvensbehandling, jf. § 69.

Bostyret

§ 53. Bobestyreren træffer bestemmelse i boets anliggender. Væsentlige spørgsmål skal forinden forelægges for arvingerne.

Stk. 2. Er arvingerne ikke enige om afgørelsen af et væsentligt spørgsmål, skal dette drøftes på et bomøde, hvortil alle arvinger skal indkaldes. Opnås enighed ikke, og forlanges afstemning, stemmer de mødte arvinger efter deres ret til at tage arv og boslod. I tvivlstilfælde afgør bobestyreren omfanget af arvingernes stemmeret. Står stemmerne lige, afgøres spørgsmålet af bobestyreren.

Stk. 3. Bobestyreren kan tilsidesætte arvingernes beslutning og afgøre et spørgsmål, såfremt arvingernes beslutning er åbenbart uhensigtsmæssig eller strider mod nogens ret.

Stk. 4. Bobestyreren vejleder arvingerne om deres retsstilling efter §§ 96 og 97.

§ 54. Bobestyreren fremmer boets behandling mest muligt og orienterer efter anmodning arvingerne om bobehandlingens forløb og forventede afslutning.

Stk. 2. Ved tvister, som skal afgøres af skifteretten, jf. § 89, skal bobestyreren opfordre til sagsanlæg. Hvis sag ikke anlægges, skal bobestyreren skriftligt redegøre for sin vurdering af spørgsmålet, som vil blive lagt til grund under sagens videre behandling. Bobestyreren skal på ny opfordre til sagsanlæg, hvis en arving ikke er enig i vurderingen.

Stk. 3. Ved afslutning af bobestyrerbehandlingen drager bobestyreren omsorg for, at tinglysning og anden tilsvarende offentlig registrering af bobestyrerbehandlingen slettes.

§ 54 a. Skifteretten kan, hvor forholdene gør det nødvendigt, pålægge bobestyreren at indgive løbende indberetninger om bobehandlingens forløb og meddele bobestyreren pålæg om at foretage, hvad der findes fornødent.

Stk. 2. Skifteretten afsætter en bobestyrer, der ikke behandler boet forsvarligt eller ikke rettidigt stiller fornøden sikkerhed. Afgørelsen træffes ved kendelse.

Stk. 3. Skifteretten kan til enhver tid fastsætte en frist for boets afslutning.

Bomøder

§ 55. Bobestyreren indkalder til bomøde, når der er behov herfor. Indkaldelse bør i almindelighed ske, hvis en arving forlanger det. Indkaldelse skal ske, hvis skifteretten bestemmer det, eller hvis der er uenighed mellem arvingerne om et væsentligt spørgsmål, jf. herved § 53, stk. 2.

Stk. 2. Indkaldelse sker ved meddelelse til de pågældende og om fornødent tillige ved bekendtgørelse i Statstidende. Tid, sted, varsel og dagsorden fastsættes af bobestyreren, som leder forhandlingerne på bomødet.

Prøvelse af fordringer og andre krav

§ 56. Bobestyreren undersøger grundlaget for de anmeldte fordringer, de i § 83, stk. 2, nævnte fordringer og andre krav samt massekrav og forelægger arvingerne en fortegnelse over disse tillige med sin foreløbige indstilling om, hvorvidt de enkelte fordringer og krav bør anerkendes. Bobestyreren kan fastsætte en frist for arvingernes stillingtagen til, om fordringer og krav bør anerkendes. Fremsætter ingen af arvingerne indsigelse mod et krav, der af bobestyreren fuldt ud er indstillet til godkendelse, er dette godkendt.

Stk. 2. Er der efter forelæggelsen for arvingerne tvivl om, hvorvidt en fordring eller et andet krav skal anerkendes som anmeldt, undersøger bobestyreren, om en forligsmæssig ordning kan opnås.

Stk. 3. Anerkendes en fordring eller et andet krav ikke fuldt ud af alle arvinger, og indgås forlig ikke, udarbejder bobestyreren sin endelige indstilling om, hvorvidt og i hvilket omfang fordringen eller kravet bør anerkendes.

Stk. 4. Indstillingen forelægges for arvingerne og ved anbefalet brev eller på anden betryggende måde for de fordringshavere, hvis fordring eller krav ikke fuldt ud anerkendes, med oplysning om, at enhver,

som ikke kan godkende indstillingen, inden 4 uger efter modtagelsen af meddelelsen må anlægge sag ved skifteretten, jf. dog § 89, stk. 4. Reg-lerne i § 109, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Anlægges sag ikke rettidigt, er bobestyrerens endelige indstilling godkendt.

Stk. 6. Er der tvivl om boets solvens, skal prøvelsen af fordringerne også omfatte fordringernes plads i konkursordenen. Fordringer og krav skal da tillige forelægges for boets kreditorer. Forelæggelse for kreditorerne kan ske ved en meddelelse om, at indstillingerne ligger til eftersyn på bobestyrerens kontor. Stk. 1-5 finder i øvrigt anvendelse.

Dækning af godkendte fordringer og andre krav

§ 57. Bobestyreren drager omsorg for, at godkendte fordringer og boets øvrige forpligtelser snarest muligt opfyldes af boet, medmindre de overtages af arvinger, legatarer eller andre.

Stk. 2. Acontosalær til bobestyreren kan udbetales med skifterettens samtykke, hvis særlige grunde, herunder boets beskaffenhed eller behandlingstid, taler herfor.

Salg af boets aktiver

§ 58. Salg af boets aktiver skal ske på den måde, der tjener boets interesser bedst. Salg ved auktion sker efter reg-lerne i retsplejeloven.

§ 59. Ved tvangsauktion over boets aktiver tilfalder overskud ved pantets bestyrelse de panthavere, som ikke opnår fuld dækning gennem købesummen, og hvis panteret omfatter indtægter af pantet. Kan ingen panthaver gøre krav på overskuddet, indgår det i boet.

Stk. 2. Underskud ved pantets bestyrelse tilsvares på tvangsauktion af den, som overtager pantet på auktionen.

Stk. 3. Rimelige omkostninger ved bestræbelser for realisation af pantet tilsvares af den, som overtager pantet på tvangsauktionen.

Stk. 4. Reglerne i stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse ved underhåndssalg.

Stk. 5. Ved salg af udenlandsk luftfartøj, der er registreret i en stat, som har tiltrådt Geneve-konventionen af 19. juli 1948, skal køberen dog kun betale de i lov om registrering af rettigheder over luftfartøj § 29 nævnte udgifter.

§ 60. På tvangsauktion kan boet fordre bortsalg, hvis det må antages at ville få andel i budsummen, eller hvis salg er nødvendigt for at opnå dækning for de i § 59, stk. 2, 3 og 5, nævnte udgifter.

§ 61. Tvangsauktion foregår efter retsplejelovens regler. Skal auktionssummen efter disse regler indbetales til fogedretten, sker indbetaling dog til bobestyreren.

§ 62. Reglerne i §§ 59-61 anvendes tilsvarende på udlæg, som ikke bortfalder i medfør af konkurslovens § 71.

Inddrivelse af fordringer og andre krav

§ 63. Bobestyreren inddriver boets udestående fordringer og øvrige krav, medmindre disse udlægges i arv eller bortsælges.

Stk. 2. Boets fordringer og andre krav, i hvilke der er gjort udlæg, inddrives af bobestyreren, medmindre boet frafalder adgangen til inddrivelse.

Acontoudlodninger

§ 64. Acontoudlodning kan med bobestyrerens tilladelse ske, når boets forhold utvivlsomt tillader det. Udlodning kan betinges af, at boet friholdes for et eventuelt tab.

Udlevering af boet til anden behandlingsmåde

§ 65. Skifteretten skal på et hvilket som helst tidspunkt af bobehandlingen efter anmodning udlevere et bo til boudlæg, til privat skifte, til ægtefællen efter kapitel 13 eller til uskiftet bo, såfremt betingelserne herfor er opfyldt. Udleveringen kan betinges af, at der stilles sikkerhed for udgifterne ved den hidtidige behandling.

Stk. 2. Bobestyreren underretter de kreditorer, der har krav på at opnå dækning i boet.

Boopgørelse

§ 66. Bobestyreren udarbejder en boopgørelse med en redegørelse om boets behandling og om arveforholdene samt en opgørelse over boets aktiver og passiver, indtægter og udgifter med angivelse af fordelingen mellem legatarer og arvinger og af den beregnede bo- og tillægsboafgift.

Stk. 2. Den seneste skæringsdag, der kan anvendes i opgørelsen, er 2-års-dagen for dødsfaldet. Medfører boets forhold, at det ikke kan opgøres endeligt med den nævnte skæringsdag, skal bobestyreren inden 2-års-dagen give skifteretten meddelelse herom samt redegøre for baggrunden derfor. Skifteretten kan bestemme, at skæringsdatoen udskydes, og at der løbende skal indgives redegørelser om boets forhold.

Stk. 3. Skifteretten kan efter indstilling fra bobestyreren tillade, at opgørelse vedrørende en endnu ikke oppebåret indtægt, et betinget eller omtvistet krav eller andre nærmere afgrænsede dele af boet henskydes til tiden efter boets afslutning. Tillægsopgørelse skal indleveres snarest muligt.

§ 67. Vides det ikke, om en arving eller legatar har overlevet den afdøde, indstiller bobestyreren til skifteretten, hvorvidt der skal afsættes arv efter reglerne i § 25 i lov om borteblevne.

Stk. 2. Skifteretten kan efter indstilling fra bobestyreren bestemme, at der ved opgørelse og udlodning i boet skal bortses fra arvelodder, hvis udbetaling vil medføre uforholdsmæssige ulemper eller omkostninger, eller at sådanne arvelodder skal indbetales til statskassen.

§ 68. Boopgørelsen skal senest 2 måneder efter skæringsdagen fremlægges til godkendelse på et afsluttende bomøde. Uanset valg af skæringsdag har bobestyreren dog altid en frist på 15 måneder fra dødsdagen til at fremlægge boopgørelsen. Indkaldelse skal ske med mindst 2 ugers varsel, og senest samtidig hermed skal boopgørelsen sendes eller afleveres til boets arvinger.

Stk. 2. Klage over boopgørelsen, herunder beregningen af bobestyrerens salær, skal inden 4 uger efter det afsluttende bomøde fremsættes over for bobestyreren eller skifteretten, der videresender klagen til bobestyreren. Bobestyreren indbringer snarest muligt klagen for skifteretten, medmindre enighed opnås. Bestemmelserne i § 97, stk. 4 og 5, finder tilsvarende anvendelse. Fremsættes klage ikke inden udløbet af den i 1. pkt. fastsatte frist, er boopgørelsen endelig.

Stk. 3. Den endelige boopgørelse indsendes inden 2 uger til told- og skatteforvaltningen og til skifteretten.

Insolvente boer

§ 69. Er boet insolvent, træffer skifteretten afgørelse om insolvensbehandling og udpeger bobestyrer, jf. dog § 70 a.

Stk. 2. Bobestyreren giver snarest muligt boets arvinger, legatarer og kendte kreditorer samt told- og skatteforvaltningen meddelelse om skifterettens afgørelse.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 104 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Omkostninger, der ikke kan dækkes af boets midler, betales af statskassen.

§ 70. Ved insolvensbehandling af et bo finder reglerne i dette kapitel anvendelse med undtagelse af §§ 37 og 38, § 47, § 48, stk. 1, § 52, stk. 4, § 53, stk. 2, § 57, stk. 1, § 64 og §§ 66-68.

Stk. 2. Ved anvendelse af § 45, § 53, stk. 1, 3 og 4, § 54, stk. 1, og § 55, stk. 1, 2. pkt., træder kreditorerne i stedet for arvingerne.

Stk. 3. Prøvelse af fordringer finder sted efter § 56, således at forelæggelse sker for boets kreditorer. Forelæggelse kan ske ved en meddelelse om, at indstillingerne ligger til eftersyn på bobestyrerens kontor. Forelæggelse kan tillige ske for boets arvinger. Fordringsprøvelsen skal omfatte fordringernes plads i konkursordenen. Fordringer, der er således stillet i konkursordenen, at de ikke vil kunne opnå dividende, prøves ikke.

Stk. 4. Konkurslovens § 1 om fristdag, § 2 om nærstående, §§ 38-81 om krav mod boet, gensidigt bebyrdende aftaler og omstødelse, §§ 93-99 om konkursordenen, § 109, stk. 1, 1. pkt., om indkaldelse i Statstidende, § 110, stk. 4, om økonomisk kriminalitet, §§ 119-122 og § 123, stk. 2 og 3, om skiftesamlinger og afstemning, § 143, §§ 145-149, § 151, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, § 153 og § 154, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2 og 3, om slutning og udlodning finder med de nødvendige ændringer anvendelse ved boets behandling. Ved anvendelse af de nævnte bestemmelser træder tidspunktet for skifterettens afgørelse efter denne lovs § 69, stk. 1, i stedet for tidspunktet for konkursdekretets afsigelse. Bobestyreren varetager skifterettens funktioner efter konkurslovens § 109, stk. 1, 1. pkt., § 119, stk. 3, § 120, § 122 og § 151, stk. 2, og varetager i det hele kurators funktioner.

Stk. 5. Forsikringsaftalelovens § 117 og § 12 i lov om visse civilretlige forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Kreditorerne indkaldes til det afsluttende bomøde med et varsel på 2 uger. Indkaldelse kan ske ved bekendtgørelse i Statstidende. Boopgørelsen med bilag skal ligge til eftersyn på bobestyrerens kontor. Dividendens størrelse skal fremgå af indkaldelsen.

Stk. 7. Bobestyrerens salærberegning skal godkendes af skifteretten på baggrund af en samlet vurdering af det udførte arbejde. Ved denne vurdering skal der navnlig tages hensyn til arbejdets omfang og boets beskaffenhed, det med arbejdet forbundne ansvar og det under de givne omstændigheder opnåede resultat.

§ 70 a. Hvis omstændighederne undtagelsesvis taler for det, kan skifteretten efter anmodning fra en fordringshaver bestemme, at konkurslovens §§ 107-109, § 110, stk. 1-3, og §§ 112-117 om boets administration samt valg af og afsættelse af bostyre, § 118, § 123, stk. 1, og §§ 124-127 om skiftesamlinger samt kreditorinformation og tilsyn, § 144, § 150, stk. 2, § 152 og § 154, stk. 1, 2. pkt., om slutning og udlodning samt § 238 og § 239 om inhabilitet og vederlag tillige skal finde anvendelse med de nødvendige ændringer.

Stk. 2. Træffer skifteretten afgørelse efter stk. 1, finder denne lovs §§ 40, 45, 49, 50, 52-55 og 57 ikke anvendelse.

§ 70 b. I dødsboer, der behandles efter reglerne om insolvente boer, udleveres indbo og personlige effekter af beskeden værdi til arvingerne. Bobestyreren kan betinge udleveringen af, at arvingerne ryddeliggør afdødes bolig.

§ 71. I dødsboer, der behandles efter reglerne om insolvente boer, betales forud for anden gæld rimelige begravelsesudgifter og herefter krav på tilbagebetaling af for meget udbetalt pension, jf. lov om social pension § 33, stk. 6, 2. pkt.¹⁾, eller ægtefællens krav efter lov om social pension § 33, stk. 5²⁾. Omkostningsbeløb, der indgår i boet i forbindelse med en tvangsauktion over fast ejendom, anvendes dog forlods til betaling af bobestyrerens arbejde med tvangsauktionen.

§ 72. Krav ifølge gensidigt bebyrdende aftaler fra tiden mellem dødsfaldet og skifterettens afgørelse om insolvensbehandling stilles efter konkurslovens § 93, nr. 3, såfremt

- 1) en arbejdstager efter anmodning fra boet har udført arbejde for dette,
- 2) boet har benyttet en af afdøde lejet eller forpagtet fast ejendom,
- 3) boet har rådet således over en ydelse, der er overgivet efter dødsfaldet, og for hvilken der skal svares vederlag, at ydelsen ikke kan tilbageleveres i væsentligt uforandret stand, eller
- 4) fordringen eller kravet er godkendt af en midlertidig bobestyrer.

§ 73. Bliver boet solvent, overgår det fra det tidspunkt, hvor kreditorerne er dækket eller sikret dækning, til behandling efter reglerne om solvente boer.

Kapitel 17

Skifte af en længstlevende ægtefælles aktiver og passiver

§ 74. Ved skifte efter en gift persons død behandles dennes aktiver og passiver efter de øvrige regler i denne lov, mens den længstlevende ægtefælles aktiver og passiver, der er delingsformue, behandles efter reglerne i dette kapitel.

§ 75. Den længstlevende ægtefælle beholder rådigheden over sin delingsformue.

Stk. 2. Skifteretten kan dog fratage den længstlevende ægtefælle rådigheden over aktiver, der helt eller delvis er delingsformue, såfremt der er nærliggende risiko for, at den længstlevende ægtefælle på utilbørlig måde vil disponere til skade for boet. Rådighedsfratagelsen tinglyses efter reglerne i tinglysningslovens § 48, stk. 1.

Stk. 3. Den længstlevende ægtefælles kreditorer kan uanset skiftet søge fyldestgørelse i ægtefællens aktiver, jf. dog § 76, stk. 3, og § 51.

§ 76. Den længstlevende ægtefælle udfærdiger en opgørelse over samtlige sine aktiver og passiver med angivelse af, om disse er delingsformue eller fuldstændigt særeje.

Stk. 2. Ægtefællen skal efter anmodning dokumentere oplysningernes rigtighed.

Stk. 3. Opfylder ægtefællen ikke sine forpligtelser efter stk. 1 og 2 eller efter § 77, kan skifteretten bestemme, at delingsformuen og eventuelt tillige ægtefællens fuldstændige særeje helt eller delvis skal behandles ved bobestyrer.

§ 77. Afsnit IV i lov om ægtefællers økonomiske forhold og §§ 56-58 i lov om ægtefælleskifte m.v. finder anvendelse med de ændringer, der følger af forholdets natur.

Kapitel 18

Skifte af uskiftet bo, medens den længstlevende ægtefælle er i live

§ 78. Skiftes et uskiftet bo, medens den længstlevende ægtefælle er i live, finder bestemmelserne i §§ 75-77 tilsvarende anvendelse på skifte af hele boet. Skifteretten kan bestemme, at indkaldelse af afdødes kreditorer kan undlades.

Stk. 2. Ægtefællens medarvinger hæfter alene for gæld, som påhvilede den førstafdøde ægtefælle, og for gæld og omkostninger pådraget ved boets behandling med værdien af det, de har modtaget, og i det forhold, i hvilket arvingerne er berettiget til at modtage arvelod, jf. § 27, stk. 2.

Stk. 3. Boet behandles i øvrigt efter reglerne i denne lov, idet datoen for skiftebegæringens modtagelse i skifteretten træder i stedet for dødsdagen.

Kapitel 19

Boets afslutning

§ 79. Ved modtagelsen af boopgørelsen kontrollerer skifteretten, at boopgørelsen er behørigt underskrevet.

Stk. 2. Told- og skatteforvaltningen kan anmode skifteretten om at træffe afgørelse om bestemt angivne forhold i boopgørelsen og giver skifteretten meddelelse om, hvorvidt værdiansættelserne er godkendt.

Stk. 3. Skifteretten reviderer boopgørelsen,

- 1) når der i boet er arvinger eller legatarer repræsenteret ved værge eller skifteværge,
- 2) når afdødes formue tilfalder staten, jf. arvelovens § 95, stk. 1,
- 3) i det omfang told- og skatteforvaltningen i medfør af stk. 2 har anmodet derom, eller

4) i det omfang det som et led i en stikprøvekontrol eller af hensyn til beregning af afgift efter reglerne i lov om afgift af dødsboer og gaver måtte findes hensigtsmæssigt.

Stk. 4. Skifteretten kan fastsætte en frist for berigtigelse af fejl og mangler ved boopgørelsen.

Stk. 5. Skifteretten kan af egen drift ved kendelse ændre beregningen af bobestyrerens salær.

§ 80. Skifteretten beregner og opkræver bo- og tillægsboafgift efter reglerne i lov om afgift af dødsboer og gaver og kan forinden forelægge spørgsmål om afgiftsberegningen for told- og skatteforvaltningen. Told- og skatteforvaltningen opkræver boafgift efter boafgiftslovens § 1 b, stk. 1.

Stk. 2. Opkrævningen sendes i privatskiftede boer til den i henhold til § 25, stk. 6, udpegede person og i boer, der behandles ved bobestyrer, til denne, der derefter straks underretter arvingerne og legatarerne.

Stk. 3. Arvinger, legatarer og told- og skatteforvaltningen kan klage over afgiftsberegningen til skifteretten. Klagefristen er 4 uger, der regnes fra modtagelsen af meddelelsen om afgiftsberegningen. I privatskiftede boer anses alle arvinger for underrettet fra det tidspunkt, hvor den i henhold til § 25, stk. 6, udpegede person modtager meddelelsen, og i boer, der behandles ved bobestyrer, fra dennes modtagelse af meddelelsen. Indgives klage ikke rettidigt, er afgiftsberegningen endelig.

Stk. 4. Skifteretten træffer ved rettidigt indgivet klage efter stk. 3 afgørelse i klagesagen og giver meddelelse om den endelige afgiftsberegning efter reglerne i stk. 2. Er afgørelsen truffet ved kendelse, jf. § 102, stk. 1, underrettes tillige told- og skatteforvaltningen. Afgørelsen om den endelige afgiftsberegning kan kæres af arvinger, legatarer, bobestyreren og told- og skatteforvaltningen.

Stk. 5. I boer, der behandles ved bobestyrer, skal udlodning finde sted senest 14 dage efter, at afgiftsberegningen er endelig.

Kapitel 20

Proklama

§ 81. Proklama kan udstedes efter, at der er truffet afgørelse om boets behandlingsmåde, og med skifterettens tilladelse før dette tidspunkt.

Stk. 2. Proklama skal udstedes, når et bo skiftes eller udleveres efter §§ 22 eller 24.

Stk. 3. Ved proklama indrykkes en bekendtgørelse i Statstidende. Bekendtgørelsen skal indeholde oplysning om

- 1) afdødes navn, adresse, personnummer og dødsdag samt navn og adresse på en eventuel personligt ejet virksomhed og virksomhedens CVR-nummer,
- 2) opfordring til enhver, der har en fordring eller andet krav mod afdøde, til at anmelde kravet inden 8 uger efter bekendtgørelsen,
- 3) en person, til hvem anmeldelse skal ske, og
- 4) eventuel afgørelse efter § 69, stk. 1, om insolvensbehandling.

Stk. 4. Sad afdøde i uskiftet bo, skal tillige angives de i stk. 3, nr. 1, anførte oplysninger vedrørende førstafdøde samt dennes dødsdag.

Stk. 5. Til kendte kreditorer med bopæl uden for Danmark skal der samtidig gives særskilt meddelelse om proklamaet og dets retsvirkninger.

Stk. 6. Skifteretten kan, hvor forholdene taler derfor, bestemme, at proklamaet tillige skal optages i lokale blade.

§ 82. Anmeldelser skal være skriftlige og angive kreditors krav samt eventuelle krav på renter og omkostninger. Indeholder et proklama meddelelse om insolvensbehandling, jf. § 81, stk. 3, nr. 4, angives tillige eventuelt krav på fortrinsstilling.

Stk. 2. Træffes bestemmelse om insolvensbehandling, efter at proklama er indrykket, meddeler bobestyreren de anmeldte kreditorer, at de inden for en frist af 8 uger skal anmelde eventuelt uanmeldte krav på fortrinsstilling.

Stk. 3. Kan en fordring eller et andet krav ikke opgøres endeligt, skal der inden udløbet af anmeldelsesfristen indgives foreløbig anmeldelse med en skønsmæssig angivelse af kravet. Endelig anmeldelse skal i så fald indgives senest 8 uger efter udløbet af anmeldelsesfristen. Under særlige omstændigheder kan fristen for endelig anmeldelse forlænges af skifteretten, såfremt anmelderen anmoder derom inden udløbet af den i 2. pkt. fastsatte frist.

Stk. 4. Indsendes en anmeldelse i to eksemplarer, tilbagesendes det ene med påtegning om modtagelsen.

Stk. 5. Anmeldelse har samme retsvirkninger som sagsanlæg med hensyn til renter og lignende.

§ 83. Anmeldes en fordring eller et andet krav ikke rettidigt, jf. § 81, stk. 3, nr. 2, bortfalder retten til dækning i boet. Indgives endelig anmeldelse ikke rettidigt, jf. § 82, stk. 3, bortfalder retten til dækning i boet for den del, der måtte overstige det foreløbigt anmeldte krav.

Stk. 2. Undtaget fra præklusion i medfør af stk. 1 er

- 1) krav, som efter dødsfaldet er fremsat skriftligt, og som inden anmeldelsesfristens udløb er kommet frem til boet,
- 2) krav, der hviler på ejendomsret, når genstanden var i boets besiddelse og mærket på en sådan måde, at ejerforholdet fremgik heraf eller boet havde kendskab til ejerforholdet eller der forelå omstændigheder, som var egnede til at vække mistanke om ejerforholdet,
- 3) krav sikret ved pant eller på anden tilsvarende måde. Krav sikret ved håndpanteret i et ejerpantebrev undtages dog kun, hvis boet er eller burde være bekendt med kreditorenes identitet, og
- 4) krav på skatter og afgifter, i det omfang det er bestemt i anden lovgivning.

Kapitel 21

Uprækluderede rettigheder

§ 84. Hvad der tilhører tredjemand eller af andre grunde ikke kan inddrages under bobehandlingen, udleveres til den berettigede.

Stk. 2. Er et aktiv i boets besiddelse udsat for hurtig fordærvelse, eller vil opbevaring være forbundet med uforholdsmæssig omkostning eller ulempe for boets behandling, og råder ejeren trods opfordring dertil ikke uden ugrundet ophold over aktivet, bør aktivet sælges af boet. Kan salg ikke finde sted, er boet berettiget til at skaffe aktivet bort. Det samme gælder, såfremt boet trods rimelige bestræbelser ikke har kunnet fastslå ejerens identitet eller ikke har kunnet komme i forbindelse med ejeren.

Stk. 3. Råder ejeren af et aktiv i boets besiddelse i øvrigt ikke inden rimelig tid efter at være opfordret dertil over dette, eller har boet trods rimelige bestræbelser ikke kunnet fastslå ejerens identitet eller ikke kunnet komme i forbindelse med ejeren, kan aktivet efter anmeldelsesfristens udløb sælges af boet eller eventuelt bortskaffes.

Stk. 4. Det ved salg efter stk. 2 og 3 indvundne provenu tilfalder den berettigede.

§ 85. Har boet efter anmeldelsesfristens udløb rådet over et aktiv i dets besiddelse, der tilhører tredjemand, eller i hvilket tredjemand har pant eller tilsvarende sikkerhed, kan tredjemand, såfremt vedkommende ikke har mistet sin ret, kræve sit tab erstattet af boet.

Stk. 2. Er et aktiv i boets besiddelse efter anmeldelsesfristens udløb solgt af et bo, der behandles ved bobestyrer, har tredjemand intet krav mod køberen, medmindre denne ikke var i god tro.

§ 86. Beløb, som ikke inden et år efter udlodning har kunnet udbetales til fordringshavere, tilfalder statskassen.

Kapitel 22

Opsigelse af gæld og betaling af morarenter

§ 87. Et bo, der ikke behandles efter reglerne om insolvente boer, kan erlægge en ydelse med ydelsens handelsværdi på erlæggelsestidspunktet, selv om afdøde endnu ikke ville have været berettiget til at

frigøre sig ved at erlægge ydelsen. Erlæggelse kan dog først ske efter opsigelse med sædvanligt eller rimeligt varsel, dog højst 6 måneder.

§ 88. Fyldestgøres en legatar, der skal modtage en bestemt angivet pengesum, ikke rettidigt, jf. § 14, har legataren ret til sædvanlig morarente efter rentelovens bestemmelser.

Stk. 2. Under særlige omstændigheder kan skifteretten tilkende morarente til en arving eller ægtefælle, der ikke rettidigt har modtaget arv eller boslod.

Kapitel 23

Skifterettens kompetence

§ 89. Skifteretten prøver betingelserne for iværksættelse af foranstaltninger, som ved denne lov er henlagt til skifteretterne, vejleder efter reglerne i kapitel 24 og afgør tvister, som opstår i forbindelse med boernes behandling, herunder om

- 1) retten til at arve, herunder retten til at overtage aktiver efter vurdering,
- 2) fordringer og krav og disses fortrinsret rettet mod dødsboet, mod en bobestyrer, mod skifteretten eller mellem lodtagere i boet,
- 3) krav på tilbagelevering eller tilbagebetaling til boet,
- 4) spørgsmål om retten til en kapital ifølge en livsforsikring eller tilsvarende ordning, der kommer til udbetaling i anledning af et dødsfald, når tvisten angår, hvem der som begunstiget eller som ejer af policen m.v. er berettiget til at modtage kapitalen, eller hvorvidt kapitalen helt eller delvis skal behandles, som om den tilhører boet, og
- 5) fordringer og krav, der gøres gældende af boet, når parterne er enige herom.

Stk. 2. Sagsøges et privatskiftet dødsbo, og ønskes der tillige dom over boets arvinger, kan disse indstævnes for skifteretten.

Stk. 3. Reglerne i retsplejelovens § 226 finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Vedrører sagen en tvist, der hører under en særlig domstol, skal sagen dog behandles ved denne.

§ 90. Sagerne behandles ved den skifteret, hvorunder boet hører.

Kapitel 24

Skifterettens vejledningspligt

§ 91. Skifteretten bistår med udfærdigelse af anmodninger og opgørelser m.v. og vejleder ægtefælle, arvinger, legatarer, kreditorer og andre berettigede om deres retsstilling, herunder om deres klagemuligheder, medmindre bistanden på grund af boets størrelse eller andre forhold vil være særlig tidkrævende eller vil kræve særlige undersøgelser.

Kapitel 25

Oplysningspligt over for skifteretten

§ 92. Skifteretten kan på ethvert tidspunkt forlange at få oplysninger vedrørende et bos forhold og kan i den forbindelse kræve boets dokumenter udleveret.

Stk. 2. Skifteretten kan pålægge enhver at give møde, afgive forklaring og fremlægge dokumenter efter retsplejelovens regler om vidnepligt og editionspligt for tredjemand.

Kapitel 26

Sagkyndig vurdering

§ 93. Skifteretten kan efter anmodning bestemme, at handelsværdien af boets aktiver eller passiver skal fastsættes ved sagkyndig vurdering.

Stk. 2. Skifteretten udmelder efter anmodning en eller flere sagkyndige til at foretage vurderingen.

§ 94. Skifteretten træffer efter anmodning bestemmelse om omvurdering, såfremt

- 1) der er begået fejl ved vurderingens udførelse, som kan have påvirket vurderingsresultatet,
- 2) vurderingen ikke i øvrigt er foretaget på betryggende måde eller
- 3) det pågældende aktivs eller passivs handelsværdi må antages at afvige væsentligt fra vurderingsresultatet.

§ 95. Skifteretten kan betinge en udmeldelse af, at der stilles sikkerhed for omkostningerne.

Stk. 2. Vederlag til de sagkyndige fastsættes om fornødent af skifteretten under hensyn til arbejdets omfang og boets beskaffenhed.

Stk. 3. Vurderingsudgifter afholdes af boet, medmindre skifteretten undtagelsesvis bestemmer andet.

Kapitel 27

Klage over bobestyrere

§ 96. Klage over en bobestyrer, herunder klage over, at en bobestyrer ikke fremmer behandlingen af boet uden unødigt ophold, samt klage over afgørelser truffet af en bobestyrer indgives skriftligt til skifteretten eller til bobestyreren, der videresender klagen til skifteretten.

Stk. 2. Fristen for klage over afgørelser er 4 uger og regnes fra det tidspunkt, hvor klageren fik kendskab til afgørelsen. Skifteretten kan undtagelsesvis tillade, at klagen tages under behandling indtil 6 måneder efter afgørelsen.

Stk. 3. Klage over bobestyrerens afgørelser har ikke opsættende virkning. Bobestyreren eller skifteretten kan dog tillægge en klage opsættende virkning.

Stk. 4. Domstolsstyrelsen fastsætter regler om, at klage over bobestyrer skal udfærdiges på en særlig blanket.

§ 97. Skifteretten forelægger snarest muligt klagen for bobestyreren. Snarest muligt og senest 2 uger efter klagens modtagelse skal bobestyreren besvare klagen og sende genpart af besvarelsen til klageren. Vedrører klagen en afgørelse, skal bobestyreren meddele skifteretten og klageren, om den påklagede afgørelse ophæves, omgøres eller fastholdes.

Stk. 2. Skifteretten kan pålægge bobestyreren at fremkomme med en supplerende redegørelse inden for en fastsat frist. Samtidig med at den supplerende redegørelse indleveres til skifteretten, sender bobestyreren en genpart af redegørelsen til klageren.

Stk. 3. Skifteretten kan forlænge fristerne i stk. 1 og 2. Klageren underrettes herom.

Stk. 4. Skifteretten kan, hvor forholdene taler derfor, give klageren eller bobestyreren lejlighed til inden for en fastsat frist at indgive yderligere skriftlige indlæg. Skifteretten kan endvidere indkalde klageren og bobestyreren til et retsmøde i skifteretten. Efterkommer klageren eller bobestyreren ikke rettidigt skifterettens opfordring eller indkaldelse, kan klagen afgøres på det foreliggende grundlag.

Stk. 5. Skifteretten træffer afgørelse i klagesagen, jf. dog § 89, stk. 1, nr. 1-5, og § 106, stk. 1. Afgørelser vedrørende en bobestyrers salær træffes ved kendelse.

Stk. 6. Skifteretten kan, når særlige grunde taler derfor, pålægge klageren at betale omkostningerne ved klagesagen helt eller delvis.

Kapitel 28

Skifterettens behandling af tvister

§ 98. Retsplejelovens regler om borgerlige sager finder anvendelse med de ændringer, som angives i denne lov, eller som følger af forholdets natur.

§ 99. Som parter anses boet, såfremt sagen vedrører dets interesser, og enhver lodtager, hvis ret vil kunne påvirkes af søgsmålet.

Stk. 2. I boer, der skiftes privat, kan forkyndelse over for boet og arvingerne ske for den i § 25, stk. 6, angivne person eller for alle arvingerne.

§ 100. (Ophævet)

§ 101. Afgørelse om de i § 89, stk. 1, nr. 1-5, nævnte tvister træffes ved dom.

Stk. 2. Boets modkrav, der henhører under de almindelige domstole, kan efter skifterettens bestemmelse påkendes ved skifteretten. Retsplejelovens § 249, stk. 2 og 3, finder i øvrigt anvendelse.

Stk. 3. Indsigelser mod gyldigheden af en testamentarisk disposition efter arvelovens § 66 afgøres af skifteretten ved kendelse.

§ 102. Andre afgørelser end de i § 101 nævnte træffes ved kendelse eller beslutning. Kendelsesformen anvendes ved afgørelse af en tvist, eller hvor denne form særlig er foreskrevet.

Stk. 2. Skifteretten kan pålægge sagsomkostninger, hvis tvistens omfang og det med sagen forbundne arbejde gør det rimeligt. Retsplejelovens regler om sagsomkostninger finder da tilsvarende anvendelse. Hvis ikke andet bestemmes, er fuldbyrdelsesfristen 14 dage.

Stk. 3. Skifterettens beslutninger om fastsættelse af vederlag og andre omkostninger kan fuldbyrdes efter almindelige regler.

Kapitel 29

Retsmidler mod trufne afgørelser

Omgørelse og genoptagelse

§ 103. Skifteretten kan genoptage et bo eller omgøre en beslutning eller kendelse, når det findes påkrævet, navnlig fordi

- 1) der er fremkommet yderligere aktiver eller passiver,
- 2) arven er fordelt forkert eller udlodningen er foretaget forkert,
- 3) der er begået væsentlige fejl i forbindelse med boets behandling,
- 4) boafgiften eller tillægsboafgiften er beregnet forkert og en arving eller legatar anmoder derom,
- 5) boet skal udleveres til anden behandlingsmåde eller
- 6) der i øvrigt foreligger nye oplysninger af væsentlig betydning for boets behandling eller for tredjemands retsstilling.

Stk. 2. Skifteretten kan betinge genoptagelse eller omgørelse af, at der helt eller delvis stilles sikkerhed for de omkostninger, der er forbundet hermed.

§ 104. Træffes afgørelse om omgørelse eller genoptagelse, skal enhver arving, legatar eller kreditor om nødvendigt fralægge sig den berigelse, vedkommende har opnået, dog ikke ud over boets tab. Er penge modtaget, eller er andre formuegoder senere omsat i penge, påvirkes kravet mod modtageren ikke af den måde, hvorpå pengene er anvendt. Udbytte, som oppebæres, efter at krav om tilbageførsel af berigelsen er rejst, skal tilsvares.

Stk. 2. Modtageren er i øvrigt erstatningsansvarlig for boets tab efter almindelige regler.

Stk. 3. Hvis boet eller modtageren forlanger det, skal det modtagne tilbageleveres, for så vidt det er i behold og tilbagelevering kan ske uden urimeligt værdispild. Den nødvendige udligning sker ved betaling fra en af siderne.

Stk. 4. I særlige tilfælde kan kravet mod modtageren nedsættes eller helt bortfalde, hvis gennemførelsen af kravet ville være urimeligt byrdefuld og omstændighederne i øvrigt taler derfor.

Stk. 5. Har modtageren overdraget det modtagne til tredjemand, har boet krav mod tredjemand efter reglerne i stk. 1-4, hvis denne kendte eller burde kende de omstændigheder, som begrunder krav om omgørelse eller genoptagelse.

Stk. 6. Er en af tredjemand stillet sikkerhed eller kaution for boets gæld blevet frigivet, eller er tredjemands medhæftelse bortfaldet som følge af en betaling eller retsforfølgning, der skal gå tilbage, har boet

krav mod tredjemand efter reglerne i stk. 1 og 2, jf. stk. 4, hvis tredjemand ved frigivelsen eller bortfaldet kendte eller burde kende de omstændigheder, som begrundet omgørelse eller genoptagelse. Boet kan da forlange, at tredjemand på ny stiller et frigivet pant som sikkerhed, hvis dette er muligt.

Anke og kære

§ 105. Reglerne i retsplejeloven om anke og kære finder tilsvarende anvendelse på skifterettens afgørelser.

Stk. 2. Skifterettens afgørelser efter § 2, stk. 5, § 7, stk. 3, § 12, stk. 1, § 55, stk. 1, 2. pkt., og § 81, stk. 6, kan dog ikke indbringes for højere ret. Tilsvarende gælder for afgørelser i medfør af § 80, stk. 1, efter udløbet af fristen i § 80, stk. 3.

Kapitel 30

Retssager ved de almindelige domstole

§ 106. Retssager om krav, som rejses af et dødsbo, anlægges ved de almindelige domstole, medmindre sagen vedrører en tvist, der i medfør af § 89, stk. 1, nr. 1-5, eller stk. 4, hører under skifterettens kompetence eller under en særlig domstol.

Stk. 2. Modkrav mod boet, der henhører under skifterettens kompetence, kan efter rettens bestemmelse påkendes under sagen. Retsplejelovens § 249, stk. 2 og 3, finder i øvrigt anvendelse.

§ 107. Havde afdøde anlagt retssag om krav, som nu tilkommer boet, kan boet ved en erklæring til retten indtræde i afdødes sted.

Stk. 2. Oplyses det under sagen, at sagsøgeren er død, og har boet ikke givet møde, udsættes sagen, og boet underrettes. Er der ikke truffet beslutning om boets behandlingsmåde, underrettes skifteretten.

§ 108. Er en sag inden dødsfaldet anlagt af afdøde ved de almindelige domstole, kan modkrav fremsat af sagsøgte i et retsmøde, hvor afdøde var til stede eller repræsenteret, eller i et processkrift, der var forkyndt for afdøde inden dødsfaldet, påkendes.

§ 109. Opgiver boet et muligt krav, uden at der er sluttet forlig, kan enhver lodtager i boet inden for en af skifteretten fastsat frist på egen hånd anlægge sag eller indtræde i en verserende sag. Anmodning om fastsættelse af frist skal fremsættes over for skifteretten uden ugrundet ophold efter boets beslutning om opgivelsen.

Stk. 2. Boet skal, i det omfang dets masse forøges, erstatte lodtageren rimelige omkostninger.

Stk. 3. Enhver lodtager kan anke en dom, boet ikke ønsker at indbringe for højere ret. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse.

§ 110. Var retssag inden dødsfaldet anlagt mod afdøde, indtræder boet i afdødes sted, medmindre sagen ikke vedrører boet. Ønsker sagsøgeren dom over boet, drager sagsøgeren omsorg for, at boet underrettes.

§ 111. Retten kan efter anmodning fra en part henvise en sag, hvori boet er indtrådt i medfør af § 107, stk. 1, eller § 110, til behandling ved den skifteret, hvorunder boet hører.

Kapitel 30 a

Samlevers ret til overtagelse efter vurdering

§ 111 a. En længstlevende samlever har ret til at overtage den hidtidige fælles bolig og sædvanligt indbo mod at betale vurderingsbeløbet kontant til boet, hvis parterne på dødstidspunktet

- 1) levede sammen på fælles bopæl i et ægteskabslignende forhold og havde gjort det i de sidste 2 år forud for dødsfaldet eller
- 2) levede sammen på fælles bopæl og ventede, havde eller havde haft et fællesbarn.

Stk. 2. En fælles bopæl anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

Stk. 3. For en samlever, der ved testamente er indsat som arving, anses retten efter stk. 1 som en ret til inden for sin arvelod at overtage de pågældende genstande til vurderingsbeløbet mod at betale et eventuelt overskydende beløb kontant til boet.

Stk. 4. Ønsker samleveren og en arving at overtage det samme aktiv, har samleveren fortrinsret. En særlivsarving efter den førstafdøde samlever har dog fortrinsret til at overtage aktivet, hvis dette har særlig erindringsværdi for den pågældende.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder ikke anvendelse for aktiver, som arveladeren har rådet over ved testamente.

Stk. 6. Tvister efter stk. 1-4 behandles som sager om retten til at arve, herunder retten til at overtage aktiver efter vurdering, jf. § 89, stk. 1, nr. 1.

Kapitel 31

Forskellige bestemmelser

§ 112. Justitsministeren fastsætter regler om de erklæringer, som arvinger eller ægtefælle skal afgive for at få et bo udleveret. I reglerne kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i reglerne.

§ 113. Skifteretten udsteder efter anmodning fra boets arvinger, afdødes ægtefælle eller den, der har fået boet udlagt, skifteretsattest om boets berigtigelse. Skifteretsattesten skal indeholde oplysning om afdødes personnummer.

§ 114. Retsmøder ved skifteretten, i hvilke der ikke behandles tvister, og bomøder, der afholdes af en bobestyrer, er ikke offentlige.

Stk. 2. Enhver, der har retlig interesse deri, kan hos skifteretten eller bobestyreren få oplysning om boets behandlingsmåde.

Stk. 3. Retsplejelovens kapitel 3 a finder tilsvarende anvendelse på anmodninger om aktindsigt i boets dokumenter.

§ 115. Ingen må handle som bobestyrer, midlertidig bobestyrer, forretningskyndig medhjælp, revisor eller vurderingsmand, hvis den pågældende er nærstående til nogen af arvingerne, disses værge eller skifteværge eller afhængig af disse, eller hvis der som følge af den pågældendes interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om den pågældendes upartiskhed i det foreliggende spørgsmål.

Stk. 2. Revisor eller vurderingsmand må heller ikke på nogen af de i stk. 1 nævnte måder være knyttet til bobestyreren eller til kasserer eller bogholder i afdødes erhvervsvirksomhed.

Stk. 3. En vurderingsmand må ikke have økonomisk interesse hos aftager og må ikke medvirke ved afhændelse af boets aktiver, medmindre vurderingen alene foretages i egenskab af auktionsholder og til brug for bortsalg på offentlig auktion.

Stk. 4. Bobestyrer, midlertidig bobestyrer, forretningskyndig medhjælp, revisor eller vurderingsmand må ikke erhverve nogen del af boets aktiver. Det samme gælder nærstående til disse personer eller ansatte i disse personers virksomheder.

Kapitel 31 a

Digital kommunikation

§ 115 a. Krav om skriftlighed er ikke til hinder for, at meddelelser til skifteretten sendes som digital kommunikation.

Stk. 2. Skifteretten kan bestemme, at en meddelelse til skifteretten skal forsynes med original underskrift, når den finder anledning til det.

Kapitel 32

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 116. Loven træder i kraft den 1. januar 1997.

Stk. 2. Samtidig ophæves:

- 1) Lov om tilsyn med de af eksekutorer behandlede dødsboer, jf. lovbekendtgørelse nr. 601 af 9. september 1986.
- 2) § 8 i forordning af 2. april 1817.
- 3) Forordning af 8. april 1768.
- 4) Plakat af 21. april 1824.
- 5) Danske Lov 5-2-1 til 5-2-10, 5-2-14 til 5-2-21, 5-2-23, 5-2-25, 5-2-27, 5-2-54 til 5-2-57, 5-2-63 til 5-2-64, 5-2-68, 5-2-83, 5-2-84, 5-2-86, 5-14-29 til 5-14-33, 5-14-37 til 5-14-39.

Stk. 3. (Udelades)

§ 117. Har dødsfaldet fundet sted inden lovens ikrafttræden, anvendes de hidtil gældende regler for skifte af dødsboer. Reglerne i denne lov finder dog også anvendelse på skifte af uskiftet bo, når den længstlevende ægtefælle dør efter lovens ikrafttræden eller der anmodes om skifte i den længstlevendes levende live efter dette tidspunkt.

§ 118. Bestemmelser i testamenter om, at en eller flere personer skal behandle et bo som eksekutor, anses som indeholdende bestemmelse om, at den eller de pågældende skal behandle boet som bobestyrer.

§ 119. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lov nr. 550 af 30. maj 2017 (Ændringer som følge af lov om ægtefællers økonomiske forhold)³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 17

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Stk. 2-5. (Udelades)

Stk. 6. §§ 5 og 6 finder ikke anvendelse, når en ægtefælle er afdød ved døden før lovens ikrafttræden. I sådanne situationer finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 7-9. (Udelades)

Lov nr. 683 af 8. juni 2017 (Nedsættelse af bo- og gaveafgiften ved generationsskifte af erhvervsvirksomheder og genoptagelse af skatteansættelsen for værdipapirer m.v.)⁴⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 9

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Stk. 2-9. (Udelades)

Lov nr. 1169 af 8. juni 2021 (Effektivisering af straffesagskæden, digital kommunikation i skiftesager, pligtig afgangsalder for dommerfuldmægtige m.v.)⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 8

Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Justitsministeriet, den 3. september 2021

NICK HÆKKERUP

/ Jørgen Jørgensen

- 1) Nu lov om social pension § 33, stk. 7.
- 2) Nu lov om social pension § 33, stk. 6.
- 3) Lovændringen vedrører § 7, stk. 2, 2. pkt., og stk. 7, § 22, stk. 1, nr. 1, § 74, § 75, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., § 76, stk. 1 og 3, og § 77.
- 4) Lovændringen vedrører § 80, stk. 1, 2. pkt.
- 5) Lovændringen vedrører § 25, stk. 5, 2. pkt., § 32, 1. og 3. pkt., § 33, stk. 3, 2. pkt., § 68, stk. 3, § 80, stk. 6, og kapitel 31 a.